

Osaamisen perusta kuntoon

Erilaiset oppimistuloksia arvioivat tutkimukset ovat näyttäneet sekä nuorten että aikuisten oppimistulosten olevan laskussa. Oppilaiden väliset osaamiserot ovat kasvaneet ja heikosti osaavien oppilaiden osuus on noussut. Kansainvälisten ja kansallisten tutkimusten mukaan koronapandemia on vaikuttanut nuorten mielenterveyteen, fyysiseen terveyteen ja sosiaalisiin suhteisiin. Nyt on panostettava lapsiin ja nuoriin, jotta jokainen saa hyvät eväät elämään ja riittävät valmiudet koulutuspolulla etenemiseen tai työelämään siirtymiseen. Lapset ja nuoret tarvitsevat turvallista ja vakiintunutta arjen koulutyötä ja opiskelua, jotta oppimistulokset ja hyvinvointi saadaan poikkeusvuosien aiheuttamien häiriöiden jäljiltä käännettyä hyvään suuntaan. Tukipalveluiden vahvistaminen ei riitä, vaan myös koulutuksen rakenteita ja sisältöjä on tarkasteltava.

- **Pidetään koulutuksen rahoitus samalla tasolla, vaikka ikäluokat pienenevät.** Kun lapsia ja nuoria on vähemmän, meidän on tarjottava heille mahdollisuus oppia enemmän, jotta osaamis- ja koulutustasomme pysyy korkeana.
- **Osaamisvajeita ja osattomuuden kokemuksia** paikataan kaikissa koulutusmuodoissa yksilöllisillä, paikallisesti päätettävillä tukimuodoilla sekä yhteistyöllä hyvinvointipalveluiden kanssa.
- Lasten ja nuorten kokonaisuormitukseen vaikuttaa moni asia, jotka ovat erillisiä koulun arjesta. Hyvinvointia tuetaan **moniammatillisella yhteistyöllä.**
- **Varhaiskasvatusta** kehitetään koulutusjärjestelmän ensimmäisenä askeleena suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti. Varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssit on turvattava mm. turvaamalla riittävät koulutusmäärät.
- **Yksityisillä päiväkodeilla** on olennainen rooli suomalaisen varhaiskasvatuksen saatavuuden kannalta. Palataan yksityisen päiväkotitoiminnan ilmoitusmenettelyyn luvanvaraisuuden asemesta, mahdollisiin laiminlyönteihin puututaan jämäkästi.
- Tehdään **esiopetuksesta** kaksivuotista kaikille ja koulun aloituksesta joustavaa. Tehdään päiväkotitoiminta – esiopetus – peruskoulu -kokonaisuuden tarjoamisesta helppoa myös yksityisille.
- Uudistetaan perusopetuslaki ja tuntijako. Kiinnitetään erityistä huomiota **perustaitojen** vahvistamiseen.
- **Yksityiset perusopetuksen järjestäjät** saatetaan tasavertaiseen asemaan kunnallisten järjestäjien kanssa perusopetuksen rahoituksessa.
- Luodaan lukiokoulutukseen **pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma**. Asetetaan tavoitteeksi lisätä rakenteellista valinnaisuutta ja turvata laadukas lukiokoulutus väestörakenteen muuttuessa. Korjataan lukion rahoitusta siten, että rahoitus vastaa täysimääräisesti koulutuksen kustannuksia.
- Uudistetaan **oppimisen tuen ja opiskeluhoito** lainsäädäntö. Tehdään lainsäädännöstä selkeämpää ja tuodaan palvelut lähelle nuoria. Palveluja ei pidä ohjata tiukasti lainsäädännöllä, vaan niihin tarkoitettuja resursseja on pystyttävä suuntaamaan paikallisesti oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeen mukaan. Yksinkertaistetaan monimutkaisia tietosuoja-, mitoitus- ja kelpoisuusvaatimuksia, jotta fokus säilyy nuorten tukemisessa.
- Luodaan **jatko-opintopolkuja** myös opiskelijoille, joilla ei sairauden tai vamman vuoksi ole mahdollisuutta siirtyä tutkintotavoitteiseen koulutukseen.
- **Ammatillista koulutusta** ja lukiota sekä **ammattikorkeakoulu-** ja **yliopistokoulutusta** kehitetään kutakin omana koulutusmuotonaan mutta yhteistyöhön kannustaen.